

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

<i>Autor práce:</i>	Bc. Kateřina Tomíčková
<i>Název:</i>	<i>Chybovost v překladech právních textů do češtiny publikovaných v Úředním věstníku EU</i>
<i>Akademický rok:</i>	2018/2019
<i>Vedoucí diplomové práce:</i>	PhDr. et Bc. Tomáš Svoboda, Ph.D.
<i>Oponent:</i>	Mgr. Věra Kloudová, Ph.D.

Diplomová práce K. Tomíčkové je relevantní sondou v oblasti institucionálního překladu ve směru do češtiny. Práce má velmi konkrétně stanovený rámec, a to výzkum jevu chybovosti na specifikovaném korpusu překladů excerpovaných z databáze EurLex.

Práce je rozdělena na dva stěžejní oddíly – část teoretickou a empirickou –, přičemž první oddíl čítá sedm kapitol a druhý čtyři (nepočítáme-li bibliografii). V teoretickém oddílu jsou náležitě popsány cíle práce (včetně tří hypotéz) a specifika institucionálního překladu, zejména v kontextu orgánů a institucí Evropské unie. Správně práce přistupuje k pojmu kvalita překladu, když jej posuzuje jak z pohledu produktu, tak z hlediska procesu. V rámci metodologické přípravy na empirický výzkum bylo též zapotřebí definovat pojem chyba v překladu, čehož se autorka práce rovněž zhostila zcela vhodně.

Kladně hodnotím zvolenou metodu, včetně důsledného přístupu k pracovním hypotézám. Cíl práce, ani hypotézy, které se na jeho dosažení podílely, autorka neztratila ze zřetele, přičemž postup zpracování jak sekundární literatury, tak empirického materiálu je zcela náležitý. Zvolený korpus je reprezentativní i vhodně randomizovaný. Rovněž je potřeba vyzdvihnout názornost prezentace látky, kdy práce předkládá řadu tabulkových přehledů, grafů i snímků obrazovky.

Z hlediska metodologie pak práce náležitě zohledňuje okolnost, že v korpusu dokumentů publikovaných v EurLexu nelze rozpoznat, v jakém jazyce byl text, který sloužil jako výchozí pro daný překlad. Tuto omezující okolnost diplomantka reflektuje na str. 12 a dále v oddílu 6.1. Potěšující je rovněž okolnost, že práce nezůstává u popisného přístupu (deskripce), ale patřičně zařazuje též oddíly explanační (tedy vysvětlení příčin zjištěných jevů, srov. zejména kapitolu 9, Interpretace výsledků).

Autorka práce vychází z odpovídající a aktuální sekundární literatury, české i zahraniční.

K hlavním přínosům diplomové práce patří závěry týkající se jejích tří hypotéz: Hypotéza, že „chybovost se liší v normativní a nenormativní části dokumentu“ a že „vyšší chybovost vykazují nenormativní části“ (str. 88) byla verifikována. Hypotéza, že „[c]hybovost se u jednotlivých právních textů liší, ale z analyzovaných textů nejméně chyb

obsahovaly směrnice“ (tamt.), byla potvrzena částečně. Hypotéza, že „chybovost [...] od roku 2004 klesá“ (tamt.), byla vyvrácena (i když zároveň platí, že je možné pozorovat „tendenci ke snižování chybovosti“, a to od roku 2014, srov. str. 70). Pro definitivní a průkazné stanovisko by bylo zapotřebí dále modifikovat pracovní postup.

Dále je třeba vyzdvihnout i velmi vhodné a zručné využití zvolených softwarových nástrojů pro kontrolu kvality překladů, jakož i namáhavost zpracování velmi rozsáhlého materiálu (např. terminologický glosář, který byl použit k posuzování náležitosti použité terminologie, obsahoval 3 970 českých termínů, textový korpus pro analýzu zahrnoval 804 normostran). Rovněž o značném úsilí, jež autorka práce zpracování materiálu věnovala, vypovídá okolnost, že se nespokojila s popisem chybovosti z kvantitativního hlediska, ale součástí práce je též oddíl hodnocení kvalitativního (viz oddíl 8.2).

Jazykově je práce téměř bezchybná, což je v pojednání o překladových/jazykových chybách chvályhodné.

K diskusi navrhuji následující otázky:

- 1) Kdybyste na rozpracování tématu či sběr materiálu měla ještě delší čas, jakým směrem by se ubíralo Vaše další bádání ve Vám známé sekundární literatuře?
- 2) Na co by se dále zaměřil Váš zájem v oblasti empirického materiálu?
- 3) Jak se na výsledcích zkoumání projevil fakt, že cílový jazyk (čeština) je jazyk flektivní? Odpovězte z pohledu realizovaného výzkumu jak kvantitativního, tak kvalitativního.

Shrnutí

Celkově konstatuji, že diplomantka od počátku vyšla z relevantní literatury a náležitě si osvojila potřebné teoretické zázemí. Specifickou metodu práce si v průběhu zpracování materiálu vhodně adaptovala. V aplikační části pracovala veskrze samostatně a zjištěné jevy reflektovala a shrnula velmi případně.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení *výborně*.

V Praze dne 17. května 2019

Tomáš Svoboda